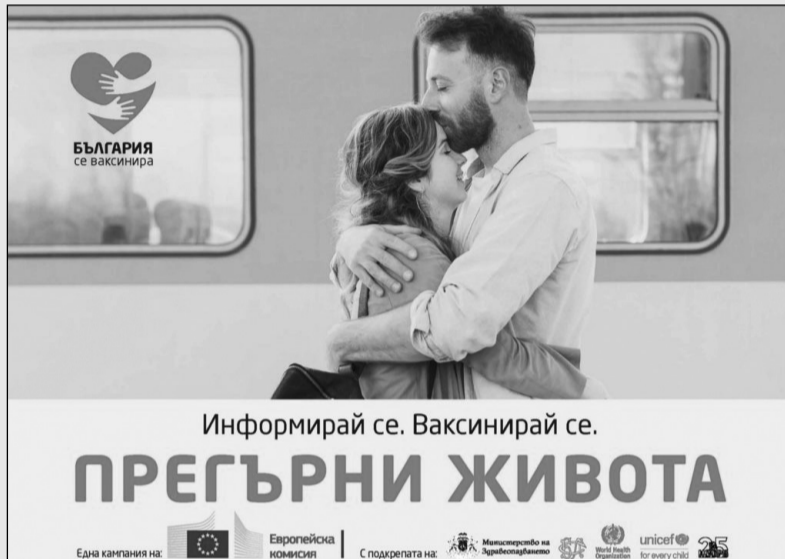

НАД 70% ОТ НАСЕЛЕНИЕТО В ИСПЕРИХОВО ВЕЧЕ СА ВАКСИНИРАНИ

Първото населено място у нас, което е на път да постави истински рекорд по ваксиниране, е пазарджишкото село Исперихово, община Брацигово. По данни на здравното министерство, цитирани от NOVA, там са имунизирани много над половината от местното население. В селото към момента има само един болен от коронавирус. „Започнахме кампанията по ваксиниране още през юли – уточни кметът на Исперихово Петър Георгиев. – Целият екип на Общината, заедно с хора, които са преболеждали, успяхме да убедим хората. Мисля, че над 70% от населението на Исперихово

Информирай се. Ваксинирай се.

ПРЕГЪРНИ ЖИВОТА

Една кампания на: Европейска комисия, С подкрепата на: Министерство на здравеопазването, World Health Organization, UNICEF, 25

е ваксинирано.“, допълни той.

Още през лятото лекари предупреждавали, че ще има четвърта вълна, точно това накарало и кметския екип да вземе своевременни мерки.

В Исперихово в момента живеят около 1000 човека. Голяма част от тях са от ромската общност и също са ваксинирани. „Повъзрастните по-лесно приемат, че ваксината е спасение. Младите са доста по-скептични.“ – каза една от събеседниците на Благой Бекриев по време на репортажа. Основна заслуга за успеха на селото има мобилен екип на РЗИ – Пазарджик, който е извършил ваксинациите.

Местният лекар отказал да слага ваксини, но също се е ваксинирал.

99,51% от изборните протоколи вече са преброени, показват последните данни на ЦИК. Парламентарните избори печели „Продължаваме промяната“, за която гласа си са дали 666 837 души или 25,65% от избирателите. В новото Народно събрание влизат седем партии.

Продължаваме промяната – 25,65%
ГЕРБ-СДС – 22,8%
ДПС – 12,92%
БСП – 10,26%
Има такъв народ – 9,52%
Демократична България – 6,34%
Възраждане – 4,86%

Извън парламента остава „Исправи се БГ! Ние идваме“ с 2,29%.

На президентските избори пръв е Румен Радев с 1 312 261 гласа при преброени 99,51% от протоколите. Той печели 49,45% от вота на гражданите. След него е Анастас Герджиков с 22,85%, а трети е Мустафа Карадайъ с 11,51%. Костадин Костадинов заема четвърто място с 3,92%, изпреварвайки Лозан Панов, който получава 3,65%.

За област Пазарджик ГЕРБ-СДС води убедително с 26.17%, ПП остават с 21.13%.

При 100% от обработените протоколи разликата между ГЕРБ-СДС и Продължаваме промяната се засилва, тя вече е пет процента, като ГЕРБ-СДС води убедително в областта с 26.17%, ПП остават с 21.13%.

Трети са ДПС с 12.92% от гласовете на избирателите. С 12.84% четвърти са БСП, а на пета позиция се класира ИТН с 9.76%. „Възраждане“ е с 4.08%, а Демократична България остава под четирипроцентовата бариера с 3.64%, съобщиха от Районната избирателна комисия.

„Априлци“

Пресата за нас: В. „ЗНАМЕ“

ПОСТАВЯТ БИЛБОРД С ЛОГОТО НА НАСА КРАЙ РАВНОГОР

Публикация на космическата агенция пък е на входа на местна мандра

Равногор се слави с най-чистия въздух на Балканския полуостров и местните с гордост се позовават на изследване на американската космическа агенция НАСА, базирано на спътникови снимки, според което въздухът в радиус от 40 км рязко се отличава с чистотата си спрямо околната атмосфера. Изследването е документирано, а резултатите от него са публикувани в „National Geographic“ още през 1994 година. Публикацията на НАСА за този факт засега може да се види от туристите единствено на портата на местната мандра. А кметът Нейчо Коланев планира да постави в най-скоро време билборд с логото на НАСА. Той ще е до християнския кръст, издигнат в началото на селото, определяно като истински зелен рай на Родопите и перла на Орфеевите планини.

„Финансирането е осигурено. Намерихме и човека, който ще го изработи. Билбордът ще е с логото на НАСА, указващ научното изследване, което ни определя като най-екологично чистото място на Балканите. Откликнаха и много виладжии и местни бизнесмени, всички са приятели – и мои, и на китното ни село“, сподели пред „Знаме“ кметът на Равногор.

Не е изключено в бъдеще да се постави и втори билборд – на кръстовището след село Бяга, на пътя през Брацигово за Равногор. Засега обаче освен билборда ще бъде монтирано и дървено пано – в началото на селото, непосредствено до кръста. На латиница на него със зелени светещи букви ще бъде изписано името на селото редом до герба на Равногор, а отзад ще е боядисано в зелено, за да е в унисон с красивата гора.

„Изчакваме да минат дъждовете и ще отлеем фундамента. Планираме откриването да стане съвсем скоро“, поясни кметът.

Изследванията на НАСА са проведени през 1993-1994 г. и районът около Равногор в диаметър от 40 км е обявен за екологично най-чистия на Балканския полуостров. Въздухът е кристално чист с под 0,6% замърсяване. Сертификат, доказващ това, се пази в Община Брацигово, но всеки може да прочете резултатите от изследванията в списание „National Geographic“.

Пенка МИХАЙЛОВА

ОБЩИНА БРАЦИГОВО

ОТЧЕТ НА КМЕТА НА ОБЩИНА БРАЦИГОВО за периода 01.11.2020-31.10. 2021

Уважаеми съграждани,

Заставам пред вас, за да направя равностойка за още една година от мандата ми на управление на община Брацигово в цифри и факти.

Преди две години заявих пред жителите на общината, че следващите четири години от мандат 2019-2023 ще бъдат динамични и трудни. Тогава казах, че залагам на открито, диалогично и честно управление, както и на приоритетно привличане на външен финансов ресурс.

Преди да положа клетва пред вас, много пъти се питах – дали ще мога да се справя? Ще оправдая ли доверието, което ми гласувахте? И още много други въпроси!

Днес мога смело да кажа, че в процеса на работа открих разковничето за развитието на нашия град. А то е добрата екипна работа! Не само като администрация, но и заедно със самите вас.

Всяко начало е изпълнено с предизвикателства, а в управлението на една община, nerядко наследяваща и сериозни затруднения, е и вид изпитание, но погледът ми винаги е насочен напред и амбицията ми е да правя нещата по-добри.

Благодаря ви за това, че в трудните за Брацигово моменти във вас видях хора, които вяр-

ваха, че ще се справим и не се поколебаха да помогнат! Така и се справяме! Претърпяхме някои катаклизми. Те не ни уплашиха, а ни направиха по-силни и борбени. Доказваме, че можем да работим заедно, когато имаме достойна кауза – благо и просперитета на община Брацигово.

Благодаря и на хората, които ни критикуваха и които ни упрекваха! Това беше важен урок за мен и екипа ми, защото и ние, като всички останали хора, не сме безгрешни. Факт е, че има какво още да се направи за Брацигово, но и факт е, че през изминалите години общината ни придобива визия на европейска община.

През двете години като кмет съм се опитвала да бъда винаги близо до вас. Не отказвах, а търсех срещи. За мен беше отключителна важност да разбера вашата гледна точка за посоката, в която водим развитието на общината ни.

Действително 2021г. бе и все още е една динамична година. Година, в която местната власт последователно и систематично изпълняваше редица дейности от местно значение, които законът е предоставил в нейната компетентност, в сферата на общинското имущество, финанси, данъци и такси, общинската администрация, устройството и развитието на територията на общината и на на-

селените места в нея, образованието, здравеопазването, културата, благоустрояването и комуналните дейности, социалните услуги, опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси, поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници, развитието на спорта, отдиха и туризма.

Знаех, че ще бъде трудно, но никой от нас не бе подготвен за предизвикателствата на пандемията от COVID-19. Тя обаче се настави трайно в живота ни и обсеби ежедневието ни. Промени ни.

Насочихме усилията си към усвояването на европейски средства за реализирането на редица важни за общината проекти. Много работихме за подобряване на градската среда, за развитието на туризма в общината и съхраняването и развитието на културно-историческото наследство. Вложихме усърдие и за усъвършенстване на административното обслужване, както и на взаимоотношенията с местния бизнес. Развитието на образованието, културата, спорта, подобряването на качеството на социалните услуги също бяха сред нашите приоритети.

Дали сме се справили, или не? Това можете да прецените вие.

Продължава на стр.3

Между нас казано...

В последно време станавме свидетели на бурни дебати по въпроса дали трябва да се ваксинираме, или не, които се разгоряха най-вече в онлайн средата. В по-голямата си част мненията бяха непоколебимо крайно поляризирани, а заедно с излагането на възгледите „За“ или „Против“, много често като стрели прелитаха и всякакви обвинения в некомпетентност и неинформираност към поддържащите противоположната теза.

Нека обаче сега не подхващаме темата за ваксинацията (тъкмо разприте позагълхнаха), а да я използваме като трамплин за отгласване към малко по-различни размисления – тези за свободата на словото. Наблюденията са, че буквално всеки изразява мнението си свободно, особено в мрежата. Дали обаче този факт ни дава основание да се съмняваме в новината, че сме на 112-о място в света по свобода на словото?¹

В член 10 от Европейската конвенция за правата на човека ясно е посочено:

*Всеки има право на свобода на изразяването на мнения. Това право включва свободата на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на държавните власти и независимо от държавните граници.*²

Свободно ли е словото?

Нека обърнем внимание – „свободата на всеки да отстоява своето мнение“. Да отстояваме означава да аргументираме, а за добрата аргументация на дадено гледище ни е нужна стабилна база от познания в областта, която засягаме със своето изказване. Освен това е необходимо да имаме и прилично ниво на грамотност по отношение на езиковите, лексикалните и пунктуационните норми в изборния от нас език. Хубаво е да съобразим също и дали това, което смятаме да кажем, няма да засегне някого, дали е коректно спрямо фактите по въпроса, ще бъде ли възприето добре от конкретната аудитория и не на последно място – какво целим с изказването си. Това, разбира се, са само част от изискванията, които определят доброто изказване. А за да имаме така наречената свобода на словото, обезателно трябва да усвоим редица знания.

За да си обясним ситуацията със свободата на словото, съвсем по детски бихме могли да си представим как то е оковано с вериги и катинари и е заключено във висо-

ка кула. Всеки път, когато даденият човек усвои някое правило или научи факт, който разширява знанията му, един от катинарите се разбива и на земята издрънчава верига. След време всички усилия за образование се награждават – всички окови се оказват разбити, а с това най-накрая получаваме свободата да се изразим и да бъдем чути.

В днешно време почти няма човек, който да не си е изказал мнението поне по един въпрос в социалните мрежи. В това няма нищо лошо, разбира се, още повече, ако говорим за попълване на анкети за различни проучвания, споделяне на проблеми, засягащи дадена група от хора, размяна на кулинарни рецепти, идеи за направата на някакво изделие и т.н. Но участието ни в такъв тип споделяния не означава, че притежаваме свобода на словото. Въпреки че много от потребителите може би точно това си въобразяват, защото, както се вижда, наред с рецептите, снимките на гоблени и съобщенията за липсата на ток в района, се появяват и „компетентни“ коментари по въпроси, свързани с политиката, медици-

ната, журналистиката и т.н. Нека тук не пропускаме да споменем и свободните словоизлияния, оформени артистично, които в друга ситуация не биха имали нищо общо с литературата, но в мрежата смело са кръщавани „разказ“, „поема“, „новела“ и т.н., а авторите им сами се обявяват за гласове в съвременното творчество.

Много точни бяха думите на журналистката Миролуба Бенатова по време на уъркшоп, провел се през пролетта на тази година – „това, че всеки може да напише или да каже каквото си иска, не означава свобода на словото, а шум в системата“.

Ако всеки от нас помисли за примери по темата, които е срещал в ежедневието си, и мислено ги добави към вече представените, картината би станала още по-богата и би ни позволила да направим извода, че свободата на словото не се определя от количеството на репликите, а от знанията, подплатяващи казаното.

¹ *Още нагоду. България зае 112-о място по свобода на словото в класацията на „Репортери без граници“, Радио „Свободна Европа“, 20 април 2021 г.*

² https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_BUL.pdf

На седянката...

На 20 ноември вестник „Априлци“ отбелязва своя 62-ри рожден ден. На тази дата през далечната 1959 година читателите взимат в ръцете си първия брой на вестник „Брациговска трибуна“ (Фиг. 2), който по-късно приема името „Априлци“. Създател и кръстник на изданието е Търпо Рашайков.

Вече 62 години вестникът гради своя авторитет не само защото дава трибуна на гражданското общество и служи като атрибут на местната власт. Всеки следващ брой показва как любовта и предаността към словото и културата са устойчива сила и точно те позволяват на човека да се противопостави на упадъкa на времето.

В „На седянката“ в настоящото издание разговаряме с един от дългогодишните сътрудници на вестник „Априлци“ за отпечатъка, който оставя в душата на човека работата в подобно издание, за причините за подготвянето и издаването на летопис, посветен на войните за национално обединение, и за мястото на поезията в живота на избрания да ѝ се отдаде.

За спомените от срещите на екипа на вестника и за събитията от историята, които незаслужено попадат в сянката на забвението, разговаряме с писателя и дългогодишен сътрудник на вестник „Априлци“ г-н Димитър Дънеков.

Фиг. 1

– Вие сте един от дългогодишните сътрудници на вестник „Априлци“. С какво Ви промени и на какво Ви научи вестникът?

– Ако един период от почти четвърт век е дълъг, значи това твърдение е вярно. Но за мен лично тези години се изнизаха като миг. Може би защото винаги съм приемал заниманието да споделям ежедневието, да се ровя в миналото на района и да оповестявам гравидното или негативното, което непрекъснато се случва около нас, като предизвикателство. И още – като необходимост да го кажа от собствена позиция и със собствен глас. Като добавка мога да вмъкна и възможността съвсем по човешки да изливам от време на време душата си, било в стих, било в проза.

Не съм сигурен дали вестникът ме е променил. По-скоро аз съм се стремил да го променям. Да го направя по-интересен, по-четивен, по-търсен.

А това, което съм научил е, че отговорността, която поема авторът, появявайки се публично, го задължава да

премерва много прецизно всяка своя дума. Писаното остава и не ни дава право на грешки.

– Със сигурност имате доста спомени, свързани с работата си във вестник „Априлци“. Бихте ли разказали някаква интересна случка?

– През по-голямата част от годините, за които споменах, аз участвах в списването на вестника дистанционно. Тогава живеях в Панагюрище. Но тъй като винаги съм носил Брацигово в сърцето си, не можех да си позволя да бъда просто безмълвен наблюдател.

Паметни са за мен срещите на сътрудниците, които тогавашните редактори – Луиза Пекмезян и Таня Чомакова, организираха два пъти годишно – по случай 24 май и Коледа. Впоследствие като единствен редактор остана само г-жа Пекмезян, но традицията се запази чак до нейното пенсиониране през 2010 г. Това бяха истински празници, по време на които всички ние – не по-малко от една дузина съмишленици и ентузиаста, се виждахме като един наистина творчески колектив.

За съжаление, времето промени всичко. Вече няма щатен редактор, не малка част от онези сърцати сътрудници вече не са между живите. А нови желаещи почти не се появяват. И дано Вие с Вашия хъс да повлечете крак.

– През 2018 година излезе книгата Ви „И спят спокойно всички знамена“. Как се роди идеята за написването ѝ?

– Не бих казал, че е било идея. Поводът да се заема с тази тема е плод на болката, че една огромна глава от историята – и националната, и местната, е несправедливо запокитена в забвението. Става въпрос за така наречените войни за национално обединение – двете Балкански и Първата световна. Обявени като буржоазни от комунистическата власт, те бяха почти изцяло изличени в учебниците. А действителността е съвсем различна. Точно през тези войни родолюбието и патриотизмът на българина достигат до своя апогей през 20 век. Несравнима с нищо преди и след това е проявената от българския войник храброст. Чувство е и военното майсторство, демонстрирано от нашите генерали. Достатъчно е да се споменат само географските понятия Одрин, Люлебургас, Криволак, Завоя на Черна, Каймакчалан, Дохран... Нито едно поражение! Дори и в случаите на сблъсъци с многократно превишаващ силите ни елитен имперски противник.

А броят на падналите в тези боеве? Само от някогашното малко Брацигово те са почти 200! Което значи, че в града май не е останала непочернена фамилия.

Тогава не е ли израз на чиста непризнателност от страна на потомците забвението, под което са потънали имената на тези народни синове? Да сте видели в града ни паметна плоча на някой от десетките наградени с ордени за храброст? Да сте видели паметник на жертвите, отдали живота си в името на майка България?

В интерес на истината, има монтирани на домовете им осем такива плочи, но и осемте са на осъдените от Военния съд и разстреляни на кол. А причината за тяхната гибел е една – бягство по време на бой. Само това ли са нашите герои?

Аз лично не считам като достоен и неотдавна изградения Пантеон на славата. В него, макар и с множество

от непростими грешки и пропуски, са изписани имената на повечето от загиналите. Но какво от това, след като са поставени под ключ. Кой може да види тези имена? Кой може да ги прочете?

Между другото – Брацигово е единственото селище в общината, останало без войнишки паметник.

Ето това беше причината да се захвана с тази летопис. Но тя всъщност не е първата от този род. В двете предходни години написах още две подобни – за селата Жребичко и Равногор. В памет на дедите ми.

– Из книгата Ви „И спят спокойно всички знамена“ се откриват изрази като: „най-старите квартали са вкопчени буквално в нозете на мъгъщата планина“, „трябва да се задоволяваме само с възкресяването на сенки и имена“, а пък преди малко в разговора ни употребахте фразата „една огромна глава от историята, несправедливо запокитена в забвението“. Всички тези изрази разкриват поета във Вас, затова ми се иска да Ви попитам какво за Вас е поезията?

– По-лесно ми е да отговоря на въпроса какво не е поезия и това е стихоплетството. Не виждам нищо лошо в стремежа на хората да римуват. Това е един вид стремеж на душата към красивото. Но не е достатъчно, за да се нарече поезия.

А какво точно е поезията всеки сам може да проумее, зачитайки се в произведенията на утвърдените от времето. Не са един и двама българските поети от световна величина. Нищо, че по обясними причини не са световно известни. В техните произведения лесно се открива откровеността, а не позата, искреността, а не лицемерието, чувството, а не имитацията му, изповедта, а не декларациите. И ако нечий стих те накара да трепнеш и ти се прииска да си го повтаряш, значи си открил истинската поезия. И нека допълня, че за мен поет не е само онзи, който твори, но и всеки, който съпребивява написаното от автора.

– Какво ще пожелаете на вестника и неговите читатели по повод годишнината?

– Да пребъде! Градът и общината имат нужда от своята трибуна.

Снимките изобразяват:

Фиг. 1 – Снимка на сътрудниците, 24 май 1998 г. (снимката е предоставена от Димитър Дънеков)

Фиг. 2 – Първият брой на вестник „Брациговска трибуна“ (снимката е предоставена от Димитър Дънеков)

Фиг. 3 – Брой на вестник „Априлци“, издаден през август 1980 г. (снимката е предоставена от Димитър Дънеков)

Продължение от стр. 1

Представям на вашето внимание отчет за изпълнението на програмата ми за управление на община Брацигово през втората година на мандат 2019-2023 година.

Тъй като и тази година бе под знака на социалнозначимите дейности, ще започна от тях.

През периода ноември 2020-2021 продължава предоставянето на „Топъл обяд“ на жители от община Брацигово, като от месец март 2020 година се трансформира в „Топъл обяд в условията на COVID-19“. Ведно с това продължава прилагането на механизъм „Лична помощ“, даващ шанс на 63-ма души с трайни увреждания да получат качествена помощ. Осъществяват се и още програми за повишаване стандарта на живот на възрастни хора и хора в неравностойно положение. В условията на извънредно положение започна прилагането на програма „Патронажна грижа“ за обслужване по домовете на възрастни хора и такива, поставени под карантина, която от 01.09.2021 г. продължава като „Патронажна грижа +“ и предлага социални и здравни услуги и психологическа подкрепа на 40 лица, които получават патронажна грижа и още 91 лица, ползващи всички услуги, които са делегирани от държавата дейности.

Наред с това се предоставя и социалната услуга „Асистентска подкрепа“, която е с капацитет 27 човека. Заематите бройки на потребители са 27, от които 6 са мъже, 21 жени. Социалните асистенти, обслужващи потребителите, са 10.

Заедно с това се работеше и по усвояването на средства за подпомагане на уязвими групи от етническите малцинства в Брацигово и Исперихово, предоставени от Съвета на Европа по Програма РОМАКТ.

През 2021 г. община Брацигово продължи процедурата за издаване на „Карти за предпочитане паркиране за хора с увреждания“, съгласно чл. 99а от Закона за движение по пътищата и изискванията на стандартизирания модел на общността от Приложение към Препоръка 98/376/ЕО на Съвета на Европейския съюз от 04.06.1998 г. За периода от 01.11.2020 г. до 30.10.2021 г. са издадени 55 броя карти. За същия период са отпуснати и:

– еднократна финансова помощ за покриване на разходите по траурни церемонии – общо 990 лв.;

– еднократна финансова помощ за покриване на разходите за лечение и закупуване на животоподдържащи медикаменти – 17 броя или 2 450 лв.

Отпуснати са еднократни финансови помощи за първо родено дете на 20 човека в размер на 3 000 лв., както и еднократни финансови помощи за второ родено дете – 14 броя в размер на 2 800 лв.

Инвестициите за създаване на привлекателна и безопасна градска среда, балансирано развитие на централната градска част, кварталите и селата в общината са сред ключовите приоритети на Община Брацигово. Наличието на модерна и качествена инфраструктура и състоянието на услугите е основен стимул за икономически растеж и оттам за повишаването на жизнения стандарт на населението. Продължаваме реализирането на инвестиции в разнообразна по своя характер социална и инженерна инфраструктура, изразяваща се в строеж и ремонт на пътища и улична мрежа, благоустрояване на зелени площи и кътове за отдих, изграждане, реконструкция и рехабилитация на ВиК инфраструктурата, интегрирано управление на отпадъците, превенция от наводнения и свлачища, създаване на екологична градска среда.

През отчетния период продължи работата по актуването на имотите – общинска собственост, съгласно утвърдените от Министерството на регионалното развитие и благоустройство и Министерство на правосъдието образци и воденето им в главни регистри.

За периода са съставени общо 107 броя актове за общинска собственост, от които:

– 63 броя за публична общинска собственост;

– 44 броя за частна общинска собственост.

Същите са вписани в Служба по вписвания – гр. Пещера, и са заведени в регистрите за публична и частна общинска собственост.

Договорите за продажба на общински имоти, заповедите за отписването им от регистъра за общинска собственост, съставянето на досиета за имоти общинска собственост, декларирането, както и наанасяно им в разписните листи, периодично се актуализират.

Приходи от наем на имущество, поземлени имоти и части от имоти – публична и частна общинска собственост, и от продажби на имоти – частна общинска собственост, са както следва:

• отдаване под наем на жилищни и нежилищни имоти – постъпленията в общинския бюджет за периода са 40 164.22 лв.;

• отдаване по наем на земеделски земи с НТП – ниви – постъпленията в общинския бюджет за периода са 29 703.91 лв.;

• общо приходи от управление на общинската собственост – 69 868.13 лв.

Приходи от разпореждане с общинско имущество по реда на Закона за общинската собственост:

• постъпленията в общинския бюджет за периода са 50 055.60 лв.;

• общо приходи от управление и разпореждане с общинската собственост – 119 923.73 лв.

Във връзка с чл. 37п, ал. 12 от ЗСПЗЗ за 2021 г. до момента са сключени 10 броя договори за отдаване под наем на общински пасища, мери, ливади за срок от 5 стопански години, като за тях има заплатени 3 843.19 лв. Издадена е заповед за комисија и изготвен протокол с разпределените пасища, мери и ливади. От сключените преди отчетния период договори – за срок от 5 години с животновъди, за стопанската 2021-2022 г. са събрани общо 21 366.42 лв. До края на 2021 г. се очаква още 11 188.70 лв. да постъпят в бюджетната сметка на Общината. Осъществен е контрол по спазване на договорите. Изготвени са 4 броя допълнителни споразумения, от които е осигурена сумата от 9 898.78 лв., постъпила в бюджетната сметка на Общината.

На територията на община Брацигово стартира и изработвана на кадастрални карти за селата Бяга, Исперихово, Козарско, Равногор, Розово, както и за курортите „Васил Петлешков“ и „Розовски вриз“. Във връзка с изработването на горечитраните кадастрални карти стартира събиране на документи и данни за собственост по населените места в Общинска администрация със срок до 30.11.2021 г.

Към 31.10.2021 г. са изпратени 60 писма за доброволно плащане на дължения, от които 20 на юридически лица и 40 на физически лица. Със заповед на кмета на община Брацигово са изпратени 95 акта за неизплатени задължения на физически и юридически лица. От тях 85 на физически и 10 на юридически лица. Изготвени са 26 броя планове за разсрочено плащане на задължения. Изпратени са 264 писма до наследници на починали вече длъжници, някои от които вече са се явили в „Местни данъци и такси“ и са предприели действия за погасяване на задълженията. Крайният резултат е, че към 31.10.2021 г. Община Брацигово е събрала 116 996 лв. от просрочени задължения на длъжници /недобори/, от които 30 328 лв. от физически лица и 86 668 от юридически лица.

През тази година приключи и един от най-важните и дългоочаквани проекти – „Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа на град Брацигово, община Брацигово, област Пазарджик“ – етапно строителство. Строителството започна на 05.12.2019 г. съгласно договор № Д-101/01.11.2019г. с „Делчев Инженеринг“ ЕООД. Обектът е приключен и въведен в експлоатация на 29.06.2021 г. Общо реконструирана водопроводна мрежа – 11 023.35 м. Общо частично асфалтиране – 2 821,30 м.л. Общо цялостно асфалтиране – 1 656,90 м.л.

Най-голямото предизвикателство през тази изключително трудна година бе реализирането на проекта BG06RDNP001-7.001 улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръжения и принадлежностите

ОТЧЕТ НА КМЕТА НА ОБЩИНА БРАЦИГОВО

за периода 01.11.2020-31.10. 2021

към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ по мярка 7 от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. „Строителство на улици от улична мрежа в град Брацигово, община Брацигово, област Пазарджик“. Сключен е договор между Община Брацигово и „Делчев Инженеринг“ ЕООД за изпълнение на СМР на стойност 1 324 527,12 лв. с ДДС.

Към момента са финализирани проверката на прокуратурата и подадените жалби от граждани. На 27.10.2021 г. е подадено искане за авансово плащане. Всеки момент се очаква да бъдат получени финансовите средства от ДФЗ и да се започне изпълнението на СМР.

Друг важен проект, с който Община Брацигово се зае през отчетния период е свързан с рекултивирването на Делчо за ТБО. През 2021 г. продължи изпълнението на Договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Стартирането на СМР започна с откриване на строителната площадка на 19.01.2021 г. Изпълнението на дейностите е приключило със съставяне на Протокол обр. 15 на 14.05.2021 г. Проведена е комисија по Наредба №26 от 02.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. Издадена е Заповед за назначаване на държавна приемателна комисија по реда на ЗУТ на 29.07.2021 г. и е проведена приемателна комисија на 29.07.2021 г. За обекта е издадено разрешение за ползване.

Община Брацигово реализира и проект за обезопасяване и изграждане на участък с ПМС №250/04.09.2020 г. за обект „Укрепване на свлачище на път РАЗ 2045 /III-375/ – Исперихово-Козарско-Жребичко“. Осигурени са финансови средства в размер на 511 263 лв., от които за проектиране – 55 080 лв., за СМР – 436 560 лв., и за авторски надзор – 9 960 лв. Финансирането е осигурено на база входирание на преписка в МКВП за осигуряване на средства, с оглед предотвратяване на бедствие.

През 2021 г. по Националната кампания „Чиста околна среда“, финансирана от ПУДОС, бяха финансирани и реализирани още четири проекта за община Брацигово:

– в НУ „Васил Петлешков“ – гр. Брацигово, на стойност 4 755.00;

– в кметство Козарско – на стойност 9 951.44 лв.;

– в ДГ „Вълшебство“ – с. Козарско, на стойност 4 999.80 лв.;

– в с. Жребичко – на стойност 8 300 лв.

Стойността на изпълнените дейности, свързани с ремонти на уличното осветление в град Брацигово и селата, е 12 228.24 лв.

Извършена е подмяна на електропреносна мрежа и са закупени 20 броя осветителни тела за допълване на уличното осветление в курортните местности на общината. Подменени и поставени са осветителни тела по улици „Борис Томчев“ и „Славчо Карналов“ в Брацигово, централната улица №38 в с. Исперихово, улици на с. Бяга.

Освен това бе реализиран проект „Светлина за всички“ по дейност Small Grant 2 на Програмата РОМАКТ. Целта бе подобряване на жилищните условия в квартал от населено място на община Брацигово с компактно ромско население. Изграждането на техническа инфраструктура чрез монтаж на улично осветление допринесе за подобряване качеството на живот на хората в ромския квартал в с. Исперихово. Благоустрояването на кварталите на ромската общност е една от приоритетните нужди в община Брацигово и решение на проблема с тъмните и опасни улици там. „Светлина за всички“ дава възможност за подобряване на посещаването от учениците на училището в Исперихово и допринася броят на децата, отпаднали от образователния процес, значително да намалее. Освен това осветяването на улиците способства да намалее битовата престъпност в тези райони, да се повиши сигурността на ромските семейства.

Чрез изпълнението на проекта бе подобрена инфраструктурата на населеното място, което от своя страна води до подобряване на условията на живот в ромските квартали и повишаване на жизнения стандарт.

Този проект още веднъж засили взаимодействието и доверието между ромската общност и общинските власти.

Основен партньор по проекта е МАГ (местна активна група) Брацигово, която улесни комуникацията с жителите на ромския квартал в село Исперихово. Местната ромска общност, заедно с квартални полицейски служители, които са част от Общинската работна група за социално приобщаване, съдействат за защитата на осветителните тела от вандализъм. Освен това има назначени доброволци от местните ромски общности, които следят за защитата на инсталираните осветителни тела и уведомяват представителите на Полицията и Общината в случай на посегателство.

Уличната мрежа на територията на общината е 100 км и 351 м, от които 27 км и 58 м в града и 73 км и 293 м в селата. Изграждането, ремонтът и текущата поддръжка на уличната мрежа се финансират от Община Брацигово. Значителна част от уличните и тротоарните настилки в града все още не отговарят на желанията на гражданите и на стандартите за безопасност и качество. Общинската пътна мрежа е 40 км и 766 м. Изграждането, ремонтът и поддръжката ѝ се извършват от Община Брацигово със собствени средства. През 2021 г. продължи поетапното подобряване на общинската пътна мрежа, на база анализ на състоянието и обслужването население. Основните видове дейности бяха: изсичане на растителност, почистване и ремонт на водоотвеждащи съоръжения, оформяне на канавки, изкърпване и цялостно преасфалтиране на настилки, поставяне на хоризонтална пътна маркировка по цялата общинска мрежа.

Големите герои на изминалото лято са доброволците, които влязоха в битка с огъня рамо до рамо с пожарникарите. На професионалния празник на огнеборците признание получиха всички, които всеотдайно се бориха за спасяването на домовете на хората и вековните гори. По този повод всички формирания, взели участие в овладяването на пожарите получиха плакети от името на Националната асоциация на доброволците в Република България.

Доброволното формирание „Актив 112“ – Брацигово, е едно от трите номинирани формирания за област Пазарджик за участие при ликвидирването на следните пожари:

– на 13.07.2021 г. – пожар в сухи треви и храсти с площ 1300 декара в землището на с. Козарско;

– на 17.07.2021 г. – пожар в сухи треви и храсти с площ 100 декара в землището на община Пещера;

– на 04.08.2021 г. – пожар в сухи треви и храсти с площ 60 декара в землището на с. Розово.

Друга много важна тема, по която сме работили през отчетния период, е събиране на битовите отпадъци и транспортирателите им до депата или до други съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане.

Община Брацигово имаше сключен договор за обществена поръчка с предмет „Събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Брацигово“, с изпълнител „Астон Сервиз“ ООД и срок на дейност 36 месеца. В Община Брацигово е постъпило предизвестие от изпълнителя за прекратяване с вх.№30-2104-9/09.07.2021 г. поради наличие на пълна обективна невъзможност за изпълнение на услугата. С полученото писмо изпълнителят ни е уведомил, че на 17.07.2021 г. прекратява договора на основание чл. 34, ал. 1, т. 3 от същия. Възложителят е длъжен да изпълнява задълженията, вменени му от екологичното законодателство за опазване на чиста градска среда и за превенция на редица заболявания, опасни за гражданите. Неизпълнението на тези задължения екологичното законодателство обвързва с тежки санкции – глоби. Невъзможността на изпълнителя да изпълнява задълженията си по

договора поставя Общината в позиция да не може да изпълнява основни нормативни задължения към населението на територията на община Брацигово по ЗУО. За кмета на общината съществува задължението да организира управлението на отпадъци на територията на общината,

като този процес следва да бъде непрекъснат. В този смисъл са налице изключителни обстоятелства по смисъла на т. 17 от § 2 на ДР към ЗОП – същите представляват непредвидими за възложителя събития, които увреждат и непосредствено застрашават в дългосрочен план живота и здравето на хората и околната среда, като са свързани със съществено затруднение на нормалното изпълнение на нормативно установената дейност на възложителя. Прекъсването на изпълнението на дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци на територията на община Брацигово ще доведе незабавно до влошаване чистотата на населените места и здравословната жизнена среда за населението. Единствената правна възможност в случая е съгласно разпоредбата на чл. 79, ал. 1, т. 4 от ЗОП – възлагане на ОП чрез процедура на договаряне без предварително обявление.

В тази връзка на 16.07.2021 г. Община Брацигово открива процедура за обществена поръчка с предмет „Събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Брацигово“. Сключен е договор с „Комунал Сервиз“ ООД за срок не по-дълъг от 7 месеца на стойност 198 000,00 лв. без ДДС.

На 27.08.2021 г. в РОП е публикувано решение на кмета на община Брацигово за откриване на обществена поръчка с предмет „Събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Брацигово“, чрез открита процедура по чл. 73, ал. 1 и във връзка с чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП. В момента тече процедура по избор на изпълнител. Събраните битови отпадъци през периода 2020-2021 г. са транспортирани за обезвреждане чрез депониране на Регионално депо за неопасни отпадъци – регион Пазарджик.

По отношение на дейностите, свързани с обществения транспорт, може да се каже, че бе направено и невъзможното, за да се излезе от инфартното положение, в което бе поставена Община Брацигово. Проведени бяха множество разговори с транспортни фирми от област Пазарджик, с цел осигуряване на обществен транспорт на населението на общината към областния град. В резултат на проведените разговори бе сключен договор с фирма „ТРАНССЕРВИЗ“ ООД – Пещера, която изпълнява 4 автобусни линии по съгласуваните маршрутни разписания Пазарджик-Брацигово и Брацигово-Пазарджик. Същите се изпълняват редовно и към момента.

През 2020-2021 г. Община Брацигово продължи да работи за провеждане на политиката по създаване, разпространение и опазване на културните ценности. Търсихме и прилагаме нови маркетингови подходи в популяризиране на културните събития.

Голяма част от културните събития в календара на Община Брацигово отпаднаха, предвид мерките за безопасност, които страната ни прилага от 13 март 2020 г., но и много се проведоха при спазване на изискванията за предпазване от COVID-19.

Най-значимите събития в културния живот на общината през отчетния период са отбелязването на 145-ата годишнина от Априлското въстание от 1876 г. в Брациговски въстанически пункт и архитектурният форум „БРАЦИГОВО – КАМЕННИЯТ ПОТОК НА ВРЕМЕТО“, проведен от 9-и до 11-и септември. Тривднешният архитектурен форум събра на едно място архитекти, инженери, експерти по културно наследство и общественици. Събитието бе организирано от Регионална колегия – София област, към Камара на архитектите в България, съвместно с Община Брацигово. Целта бе да насочи вниманието към богатото архитектурно наследство на региона, да се потърсят възможности за неговото преосмисляне и рехабилитация, както и да се спомогне за решаване на редица проблеми, свързани с недвижимо то културно наследство и квалификацията на кадри на национално ниво.

Програмата на форума включваше кръгла маса и лекции, посветени на темата за опазване на архитектурното наследство, два уъркшопа за каменоделство и глинени мазилки, детска архитектурна работилница, както и две изложби. Едната експозиция бе посветена на Брациговската архитектурно-строителна школа, с макети от Историческия музей на града, направени през 1980 г. по чертежи на проф. арх. Пейо Бербенлиев, показващи част от забележителните сгради, направени от брациговските майстори строители в България. Тя бе допълнена с фотографии, направени от арх. Десислава Димитрова, която е автор и куратор на експозицията. Втората изложба показва всички участващи двадесет конкурсни проекта за архитектурно-художествен елемент на градската среда в Брацигово, като три от проектите бяха отличени и наградени, а отличеният с първо място сред тях ще бъде и реализиран в централната градска част.

С цел по-добро рекламиране и развитие на община Брацигово в сферата на туризма през 2021 г. продължихме участието си в Националния туристически портал, както и в портала на Кмета.bg.

През 2021 г. бяха излъчени предавания за общината по телевизия „БТВ Екшън“, телевизия „ТВ Травъл“ и публикации във Фейсбук страницата на Туристически район „Родопи“.

От месец август участваме със собствена страница в изработването на национална пътна карта от издателство „Домино“, която ще се разпространява в търговската мрежа и по бензиностанциите в страната.

Община Брацигово, съвместно с другите членове на Туристически район „Родопи“, продължава и през 2021 г. дейностите по Проект на Министерството на туризма за реклама на отделните дестинации и представянето му на международни туристически босри. Предстои изработване и разпространение на рекламни материали – електронни, печатни, мултимедийни, като от наша страна бяха предоставени снимки и описания на забележителности, атракции, обичаи, събития и други неща, характерни за общината.

През следващия програмен период 2021-2027 година се предвижда финансиране на самостоятелни проекти на туристическите райони.

През настоящата година ръководството на Туристически район „Родопи“ имаше идея за участие с общ щанд на Международната туристическа борса във Велико Търново през месец септември, но поради усложнената епидемиологична обстановка не се реализира. Поради същите причини не се състоя и Международната туристическа борса в гр. София през месец февруари. Община Брацигово подготви нови рекламни материали, които ще се използват през 2022 година.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

В заключение бих искала да обобщя, че изпълненото през 2020-2021 г. е част от една последователна управленска програма. В никакъв случай не целя да провокирам усещане, че реализираните от Община Брацигово инициативи претендират за всеобхватност или завършеност, доколкото се отнасят за систематично изпълнение на публични политики. Бързи и лесни политики, бих казала, почти няма. Не и в нашия обществен контекст. Сами по себе си обаче, тези инициативи носят всички белези на институционална приемственост, споделена политическа воля и експертна ангажираност на ниво администрация.

В този смисъл ги приемам като част от една широкообхватна стратегия за последователно и ефективно развитие на нашата общност, преди всичко ориентирано към резултати.

Изразявам благодарност на всички, които по един или друг начин допринесоха за процеса на изграждане на местното самоуправление.

Благодаря на своя екип, които не позволи да изгубим отправната точка!

Надежда КАЗАКОВА, кмет на община Брацигово

Когато в една секция списъкът на избирателите не надхвърля петдесет имена, очаква се, че изборният ден може да приключи за по-малко от два часа.

Може, но не и на село, където средната възраст на електората е от пенсионна нагоре.

– Къде ли се шуркат тия старчоци? – крачеше нерв-но напред-назад председателят, лесничият Маринов. – Като че ли не могат да минат отук, да си пуснат гласа, а пък после да си хващат пуцинаците...

А „старчоците“ наистина не бързаха. За едни беше по-важно първо да си изпратят козите на паша, за други – да си полпят фасула и доматиците, а за трети – да се набържат на воля за щяло и не щяло.

Ден голям! До края на гласуването имаше време охо-о-о!

За неудоволствие на комисията, те прекрочаха прага едва ли не по човек на час. И така – до ранния следобед, когато правото си на глас не бе упражнил само един – дядо Петко Дерменджиев. Или Палаврата – както беше известен заради ненадминатото му пустословие. Както и заради „компетентността“ по всички вселенски проблеми, която той не пропускаше да демонстрира. При това – като контрапункт на всичко и на всички.

– Я, вървете и го вижте къде се е замотал! – разпорежи се раздраженият не на шега Маринов. – Няма да висим тук до седем само заради него...

– Ами сигурно пак държи речи някъде пред фурната. Цицерон пред него рязко ще яде! – обади се, докато се навдигаше от стола бившата библиотекарка Мария.

За дядо Петко се знаеше, че не е зает нито с кози, нито с градини. Прекалено възрастен беше. Но пък бе толкова опърничав! Наумеше ли си нещо – нито се водеше, нито се караше. А пък и кой ли можеше да го наддума?

– Няма защо да го търсим – възкликна с нотка на изненада Василева – някогашната счетоводителка на ТКЗС-то, която, от нямане какво да прави, се беше залепила на прозореца. – Ето го долу на пейката!

Маринов излетя през вратата.

Старецът наистина се беше разположил между двама от вече гласувалите негови връстници. Подпрял и двете си ръце на бастуната, той, както винаги, разпалено коментираше нещо.

– Хайде, бе дядо Петко! Само тебе чакаме, за да приключим.

– Ще чакате, я! Щом сте се главили за комисия, това ви е работата... А ти не помниш ли мене колко си ме развъртал за дървата! А?

– А твоята работа каква е?! – Маринов се стараеше да не повишава тона, както всъщност му се искаше. Защото стореше ли го – край! Като нищо щеше да виси до седем.

– Ти дядо ти Петко не гледай! На него му е нужно време андажк сега... Да поразмисли...

– Де, не думай! Че за какво толкова си се размислил?

– За кого да си дам гласа – невъзможно отвърна старецът.

– За какво друго?... То тая избор на мене може и последен да ми е, така че...

– Че ти досега ако не си го измислил! – стъписа се Маринов.

– Един месец кампания мина... И вчера цял ден за размисъл имаше...

– А бе, мисля аз. Мисля, ама все нещо недомислено ми остава...

– И колко часа още ще разсъждаваш?

– Колкото – толкова! Ти пък какъде си се разбързал?

След размяната на още няколко реплики, подкрепян от Маринов, Палаврата най-накрая се изправи пред комисията.

– Ето ти сега бюлетината, влез в тъмната стаичка и си направи избора... С кръстче или с колелце в някое от квадратчетата тук... Нали разбра?...

Марджи тогава даже го записа в дневника си. На страницата с дата 24 май 2157 година бе написала: „Днес Томи намери истинска книга!“

Това бе много стара книга. Веднъж дядо й беше й разказал, че когато бил малък, неговият дядо му разправил, че имало едно време, когато всички разкази и повести се печатали на хартия.

Те разгръщаха пожелтелите страници и им беше ужасно забавно да четат думи, които стояха на едно място, а не се движеха както обикновено – та вие сами знаете – на екрана. И после, когато обръщаха прочетените страници, същите думи си стояха пак там, както и по-рано, когато за първи път ги четяха.

– Виж ти – рече Томи. – Истинско разточителство! И сигурно са изхвърляли книгите, когато са ги прочитали. А нашият телевизор е прожектирал може би милион книги, но аз за нищо на света няма да го изхвърля.

– Аз също – каза Марджи. Тя беше на единадесет години и бе прочела значително по-малко телекниги от Томи. Той беше тринадесетгодишен.

– Къде я намери? – запита тя.

– У нас, къщи – той посочи с ръка, без да вдига очи от книгата, защото четенето го бе увлякло. – На тавана.

– А за какво пише?

– За училището.

– За училището? – с презрение рече Марджи. – Че какво може да се пише за него? Ненавиждам училището...

Марджи винаги мразеше училището, а сега повече от всякога. Учителят-автомат й даваше по география контролни след контролни, а Марджи ги пишеше все по-лоши и по-лоши и тогава мама поклати тъжно глава и повика Районния Инспектор.

Той бе мъничък кръгъл човек с червено лице и с цял сандък инструменти с циферблати и жици. Усмивна се на Марджи, даде й ябълка, а после разгуби учителя на части. Марджи се надяваше, че няма да успее да го слобли отново, но той успя и след час или приблизително толкова учителят беше готов, огромен, черен и гаден, с голям екран, на който й показваше всички уроци и й задаваше въпроси. Екранът не бе най-страшното. Марджи най-много ненавиждаше процепта, където трябваше да пъха домашните и контролните си. Тя беше длъжна да ги пише с перфораторния код, на който бяха я научили още когато беше шестгодишна, и учителят-автомат в миг определяше бележките й.

Когато привърши работата си, инспекторът се усмихна и погали Марджи по главата. Той каза на майка й: „Момичето не е виновно, мисис Джонс. Изглежда секторът по география е бил малко ускорен. Понякога това се случва. Аз го забавих до нормалното за десетгодишно дете ниво. А общият показател за успеха й е напълно удовлетворителен.“ И той пак погали Марджи по главата.

Марджи беше разочарована. Тя се надяваше, че ще вземат учителя й на поправка. Веднъж бяха взели учителя на Томи за един месец, защото секторът му по история въобще се беше

В ТЪМНАТА СТАИЧКА

(Из цикъла „Разкази от разни времена“)

– Ти, булка, мене недей да ме учиш. То дядо ти Петко, когато е гласувал, тебе още не те е имало... А-а-а!

– Добре, добре... – отказаха се от по-нататъшни наставления всички от комисията и изпратиха с погледи чудатия старец.

И той хлътна зад завесата.

Хлътна, но минутите се заточиха, а старецът не излизаше и не излизаше.

– Дядо Петко – подпита го тихичко Василева, – добре ли си? Имаш ли нужда от някаква помощ?

– Добре съм, добре съм – дочу се гласът иззад завесата.

– Не ме мисли! И стига сте ме назорвали... А-а-а! Не давате на човека спокойно да си направи избора...

– Мисли, мисли! – започна да се развеселява Маринов.

– Хубаво си помисли! Току-виж, че точно твоят глас се оказал решаващ.

– Хм, решаващ... – изсумтя отвътре избирателят, но така, че май никой не го чу.

А той наистина размишляваше.

„Този – не! – отхвърли старецът първия кандидат. – Шмекерът му с шмекер! Като че ли не му знам номерата. Щом го избера и веднага ще се омете, та да си плете далаверите...“

Внезапно през ума му се завъртяха и спомените от множество избори, когато се гласуваше само с една бюлетина, върху която имаше изписано едно-единствено име.

– Добре, де! – неблагоприятно бе запитал той още като младеж на първото за него предизборно събрание. – Какво избираме, след като е само един кандидатът? Ами ако хората не го одобряват?

– Тогава Партията ще ви предложи друг – обясни му водещият кампанията.

Направи го спокойно, но с някаква дяволита усмивка.

– Ама пак само един... Ами ако и него не одобряват?

– Тогава ще ви предложат трети – водещият вече беше видимо раздражен. – Ти какво? В правотата на Партията или в нейните кандидати се съмняваш?

– А, не, не! – младият някога Петко се беше стреснал от острия поглед, с който бе пронизан. – Само питам... За процедурата...

А процедурата по онова време беше проста. Хората дори не влизаха в тъмната стаичка. Пред урната почти веднага се появяваше някой, който демонстративно да постави бюлетината в пликчето пред очите на всички. И гръмогласно до обяви:

– Ето! Аз нямам какво да крия... По-достоеен кандидат от другаря няма... Честит да ни е!

След което на никого не му стискаше да се скрие зад завеската. Защото, ако не дай, Боже, се появеше после зачертан бюлетина, щеше да навлече съмнения върху себе си. И щеше да бъде белязан като враг на Народната власт.

Онази пародия на избори винаги бе отвращавала напредващата във възрастта Петко и вътре в себе си той неизменно бе роптал срещу нея. Но нито веднъж не посмя да й се оплъчи.

Не беше шега работа по онова време да те нарочат за неблагоприятен. Слава Богу, че един ден все пак настъпи краят на онзи цирк.

Дядо Петковият поглед премина върху следващия ред.

„А-а-а! И този – не! Какво като е избиран вече три пъти? Да е видял народецът някаква файда от него? Не-е-е!“

Продължи по-надолу.

„И за тая хайдук – не! Лъжите му са като на стар циганин. За такива ли балами ни счита? Пенсиите щял да вдигне двойно и

тройно! Ще ги вдигне ама друг път... Когато и аз го вдигна! Лъже и маже, докато седне на мекия стол... А после и за човек не те брои... Няма пак да му се вържа. Дядо ти Петко е лъган, лъган... Ама край вече!... Умря Марко!...“

Ето го пък и тоя, дето ми пращаше разни лекета да ме купуват за двайсе лева... Аха! Ама не си познал, диване такава! Двайсе лева ли ти се види да струвам? Та ти за негова сметка после да плюскаш... Не се наситихте, брей! Ама не! Не си познал! Няма го майстора!“

Разсъждавайки все така аналитично, той стигна и до последния ред – „Не подкрепям никого“.

Дядо Петко замижа. Никак не му се искаше да сложи кръстчето точно там. Че то и от такъв избор файда нямаше.

Ама пък като не му даваше сърце да посочи нещо друго?

„Че то май-май сметката си е все същата... Както и когато избрахме един от един... Тогава поне главата ти не се пръскаше от мислене... Че предишните бяха търтеи някакви, бяха, ама пък сега такива наглеци са се навъдили... Зорът им е само до държавната софра да се докопат и после да ни смучат кръвта като въшки ненаситни.“

На десетата минута той с тежка въздишка все пак отбеляза последния ред, сгъна белия лист и излезе пред завесата.

Комисията го посрещна с аплодисменти, които той прие като подигравка.

– Какво сте се разплъскали, бре! Съгласен съм, че тук се разиграва театър, ама не аз съм артистът...

И в същото време се закани на ум: „Хей сега ще видите вие!“

Осенила го бе, че и изцяло го бе обсебила идеята, макар и за последно, да покаже на тия тука какво мисли дядо им Петко за техните избори... И на тях, и на целия свят... Щото нямаше начин да не го изтипосат даже и по телевизията...

И реши, че сега, докато уж си пуска бюлетината, той ще събори прозрачната кутия на земята и ще я натроши на парченца с бастуната си.

Защото какво се бе променило, след като толкова пъти беше гласувал послушно като овчица?

Да! Сега беше моментът! До друго гласуване можеше и да не доживее. И ако не го направеше днеска, никой и никога нямаше да разбере какво му е било на душицата цял живот.

Да! Щеше да натроши кутията! Че и с краката ще я стъпче! А после и листовите върху масата ще им нахъса!

С тежка-тежка стъпка, обзет от революционния си порив, дядо Петко приближи до масата.

– Дай да и сложим печата – казаха му.

И като му върнаха сгънатата и подпечатана бюлетина, допълниха:

– Сега вече можеш да я пуснеш.

Старческата му ръка се разтrepери, а юмрукът му стисна здраво бастуната. Но вместо да бутне кутията, или да посегне към списъците, както беше решил, пръстите му послушно се отпуснаха и сгънатото листче полетя надолу. При другите.

– Готово! Видя ли, че не боли? Това беше... – подсети го от комисията да си тръгва.

– Ами... – остана да стърчи като парализиран старецът. – Хайде, дано пък да е на хайрилия барем тоя път! Ама надали...

После се завъртя кръгом и с крака, вдървени като да бяха издялани от дъбово дърво, пое бавно към изхода. И никой не забеляза, че очите му се бяха премрежили от няколко внезапно търколили се сълзи.

Мъчно му беше. Беше се засрашил от себе си. Защото и този, може би последен, път нищо не направи, та да се разбере, че не се чувства като овчица. И значи никой и никога нямаше да разбере какво му се е искало по време на избори през целия му живот.

Димитър ДЪНЕКОВ

КОЛКО ВЕСЕЛО ИМ Е БИЛО

Бъдещето, измислено от писателя фантаст, уверено крачи към нас

изключил.

Ето защо тя каза на Томи:

– Че кому е дотрябвало да пише за училището?

Томи я погледна снисходително.

– Защото това не е като нашето училище, глупачке. Тук пише за старото училище, преди много стотици години.

Марджи се почувствува засегната.

– Откъде ще знам какви училища са имали тогава?...

Известно време тя чете чрез рамото му, сетне каза:

– Аха, и учител са имали!

– Разбира се, че са имали. Само че това не е бил истински учител, а човек.

– Човек ли? Как може човек да бъде учител?

– Че толкова ли е трудно? Той просто е разказвал на момичетата и момчетата уроците, давал им е домашни, изпитвал ги е.

– Човек не би се справил с това.

– И още как. Баща ми знае не по-малко от учителя.

– Не може да бъде. Човек не може да знае толкова, колкото учителя.

– Да се хванем на бас на каквото искаш, че той знае почти толкова.

Марджи не беше подготвена да спори на тази тема.

– А на мен не би ми се искало у нас къщи да живее чужд човек – заявя тя.

Томи прихна да се смее.

– Ти нищо не знаеш, Марджи! Учителите не са живеели в домовете на децата. Имало е специално здание и всички деца са ходели там.

– И всички деца са учили едно и също?

– Разбира се, ако са били на едни години.

– А мама казва, че учителят трябва да бъде настроен според ума на всяко момче или момиче и че всяко дете трябва да се учи отделно.

– Значи по онова време не е било така. И ако не ти харесва, можеш да не четеш.

– Не казвам, че не ми харесва – побърза да възрази Марджи. Искаше й се да почете за тези странни училища.

Не бяха прочели и половината, когато майката на Марджи я повика:

– Марджи! Училище!

Марджи се огледа.

– Още мъничко, мамо.

– Веднага – каза мисис Джонс. – Навярно и за Томи е вече време.

Марджи се обърна към Томи.

– Може ли след училище да почета още малко с теб?

– Ще видим – безразлично рече Томи и си тръгна, като си подсвиркуваше, с прашната стара книга под мишница.

Марджи влезе в училищната стая. Тя бе до спалнята й и учителят-автомат вече беше готов и я чакаше. Той винаги беше готов по едно и също време всеки ден, освен събота и неделя, защото мама казваше, че малките момичета се учат по-добре, ако се занимават редовно.

Екранът светеше и на него се появиха думите: „Днес по аритметика ще вземем събиране на правилни дроби. Моля, пусни в процепта домашното, което ти дадох вчера.“

Марджи се подчини с въздишка. Тя си мислеше за старите училища, каквито е имало по времето, когато дядото на дядо й е бил мъничко момче. Всички деца от околността са викали и са се смеели в училищния двор, седели са заедно в класните стаи, а накрая заедно са си тръгвали за къщи. Всички са учили едно и също и са могли да си помагат при писането на домашните, да си учат заедно уроците.

И учителите са били хора...

Учителят-автомат пишеше на екрана: „Когато събираме дроби 1/2 и 1/4...“

Марджи си мислеше колко трябва да са обичали децата тогава училището. Мислеше си колко им е било весело.

Айзък АЗИМОВ

Фантастичната история на Айзък Азимов е била публикувана за първи път в детски вестник през 1951 г. Действието в „Колко весело им е било“ се развива в един ден – 17 май 2157 г. Именно в този ден учениците Марджи и Томи намират една съвсем истинска книга, от която разбират, че някога – през ХХ век, учителите са били хора, а децата са били радостни да ходят на училище...

В България Азимовият разказ е публикуван за първи път в приложението на излизация през 1983 г. в „Септемврийче“.